

Låarte sijte / Luru reinbeitedistrikt v/Mattias Jåma
Snåsavegen 360
7760 SNÅSA

Vår dato: 21.02.2018
Vår ref.: 2018/3256

Deres dato: Deres ref.:

Iverksetting av fellingstillatelse for gaupe - Låarte sijte/ Luru reinbeitedistrikt i deler av Lierne, Grong og Snåsa kommuner

Låarte Sijte fikk onsdag 21. februar 2018 tillatelsen til skadefelling av 1 (ei) gaupe i deler av Grong, Snåsa og Lierne kommuner. Bakgrunnen for søknaden er funn av fem tamreiner drept av gaupe i reinbeitedistriktet etter at tidligere gitt skadefellingstillatelse ble ekspedert 18.1.2018. Tillatelsen er gyldig frem til og med onsdag 28. februar 2018. Tillatelsen ble formidlet muntlig til fellingsleder Mattias Jåma, onsdag 21. februar 2018 kl. 13:30. Dette er en skriftlig bekreftelse på muntlig gitt tillatelse. Vedtaket kan påklages innen 3 uker.

Viser til telefon fra Bengt Mattias Jåma, onsdag 21. februar d.å. angående søknad om skadefellingstillatelse på ei gaupe i reinbeitedistriktet. Bakgrunn for søknaden er funn av fem nye skader på tamrein drept av gaupe, innenfor reinbeitedistriktet de tre siste dagene. Fire av kadavrene er undersøkt av SNO og bekreftet drept av gaupe, det siste er nylig funnet og ikke nærmer undersøkt av SNO på søknadstidspunktet. Kadaverfunn gjort fra 1. januar og frem til søknadstidspunktet, viser til sammen 23 kadaver påvist drept av gaupe i distriktet. Låarte Sijte har også tidligere i vinter søkt om og fått skadefellingstillatelse for gaupe. En gaupe ble felt på skadefelling i distriktet 18. februar. Låarte Sijte søker nå om en ny skadefellingstillatelse på gaupe for å forhindre skader i distriktet.

Lovgrunnlaget

Fylkesmannens myndighet til å gi skadefellingstillatelse på gaupe reguleres i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 b.

I naturmangfoldlovens § 18 står det blant annet:

«§ 18. Annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene. Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk....»

b) For å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.»

Rovviltforskriften § 9 om Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling sier blant annet:

«Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltneemnden, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegere sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for fremtidige skader
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak».

Betingende fellingstillatelser

Miljødirektoratet har 16.02.2018 fattet vedtak om kvote for betingede skadefellinger av gaupe. Myndigheten til å iverksette skadefelling av gaupe er med det delegert til fylkesmannen. Fylkesmannen skal i hvert enkelt tilfelle gjøre en vurdering av om felling er nødvendig sett i forhold til vilkårene i forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. § 1 og §6.

Miljødirektoratet har vurdert bestandssituasjon og den skade som gaupe påfører bufe og tamrein og satt en kvote på to dyr for region 6, gjeldende for perioden 16.2.2018 – 31.5.2018. Miljødirektoratet presiserer at terskelen for å innvilge skadefellingstillatelser skal differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering.

Det er 18.2.2018 felt ei gaupe på skadefelling i Snåsa kommune, i medhold av den betingede kvoten. Gjenværende kvote for regionen er følgelig nå ett dyr. Det kan iverksettes skadefelling i flere områder samtidig, selv om gjenværende kvote er bare ett dyr. Vi påpeker at denne tillatelsen til enhver tid kan trekkes tilbake, jf. vilkår 11.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, herunder sørsamisk reindrift, jf. nml. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Fylkesmannen viser også til Miljødirektoratets vurderinger av nml. § 5 ved fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe den 16. februar 2018.

I følge Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin rapport 1370-2017 ble det registrert 18,5 ynglinger av gaupe før jakt i 2017 i region 6 Midt-Norge. Region 6 er dermed godt over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12

årlige ynglinger. Gjennomsnittlig antall familiegrupper av gaupe i region 6 de siste tre årene (2015-2017) er på 16,7; også godt over bestandsmålet. NINA introduserte i 2011 en prognosemodell for framskriving av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Beregninger gjort i NINA Rapport 1370 ved bruk av prognosemodellen viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet også før jakt i 2018 (antall familiegrupper før jakta i 2018). Pr. dags dato vet vi ikke hvor mange familiegrupper som blir registrert før jakt i 2018. Med bakgrunn i data fra NINA Rapport 1370 anser Fylkesmannen i Trøndelag kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen i Trøndelag anser kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, og mener derfor at føre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. En eventuell felling skal, i henhold til rovviltforskriftens § 7, siste ledd, bli belastet kvoten for kvotejakt på gaupe, slik at den samlede belastningen for gaupebestanden vil ikke øke. Vedtaket gjelder skadefellingsforsøk på gaupe, og skal normalt sett ikke gi noen miljøforringelse. Fylkesmannen anser derfor § 11 som lite relevant i denne saken. For å unngå skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike metoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater. Det åpnes for bruk av motorisert ferdsel i forbindelse med skadefellingsforsøket, men kun i begrenset omfang for utplassering av jegere. Fylkesmannen anser med dette at § 12 er hensyntatt i tilstrekkelig grad.

Fylkesmannens vurdering

Miljødirektoratet foretar en nærmere vurdering av gaupebestanden i region 6, og setter en øvre ramme for hvor mange dyr som kan tas ut ved skadefelling i perioden 16. februar 2018 til 1. juni 2018. Fylkesmannens oppgave er begrenset til å vurdere konkrete søknader om skadefelling opp mot rovviltforskriftens § 9.

Det følger av rovviltforskriftens § 9 at området status i forvaltningsplanen skal vektlegges i forbindelse med vurderinger av søknader om skadefelling. I følge forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6, er områdene hvor skadene er påvist utenfor det vedtatte forvaltningsområdet for gaupe i regionen. I tråd med prinsippet om geografisk differensiert forvaltning og tydelig soneforvaltning, skal terskelen for iverksetting av skadefellingstillatelse være lavere i områder utenfor forvaltningsområdet enn i områdene innenfor forvaltningsområdet. Miljødirektoratet har også påpekt dette ved tildeling av de betingede fellingstillatelsene.

Videre følger det av rovviltforskriftens § 9 at Fylkesmannen skal gjøre en særlig vurdering av den konkrete situasjonen opp mot følgende 4 kriterier;

Områdets betydning som beitemark

Låarte sijte er viktig som beiteområde for tamrein. Det er gode beiter. Det beites også med sau i deler av området, men det at reinbeitedistriktet er innenfor områdene som har status som forvaltningsområde for bjørn, har medført at beitebruken med sau har avtatt.

Skadenes omfang og utvikling

På tidspunkt for søknad er det nylig påvist 4 skader av gaupe i distriktet. Dette kommer i tillegg til de 19 påviste skadene registrert mellom 11.1.2018 og 15.2.2018. I tillegg er det meldt om funn av ytterligere ett kadaver der en mistenker at gaupe er årsak, men der SNO foreløpig ikke har undersøkt kadaveret. De siste påviste skadene er registrert i kommunene Lierne og Grong.

Påvist skade fra og aktivitet av gaupe i distriktet inneværende år må, etter vår vurdering anses å være betydelig, særlig tatt i betraktning at området i sin helhet er utenfor forvaltningsområdet for gaupe. Og vi anser tap av rein til gaupe i distriktet, som en pågående tapssituasjon.

Potensialet for fremtidige skader

Fylkesmannen vurderer at potensialet for fremtidig skade er stort. Vi mener det er grunn til å tro at det oppholder seg flere individer av gaupe i distriktet. Drapstakt for ulike individer av gaupe, kan være noe ulik og vi ber fellingslaget om å rette fellingsforsøket til de områdene der det er konsentrasjoner av påviste skader av gaupe.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

Det er søkt om tilskudd til gjennomføring av tidlig slakt i distriktet. Søknaden er foreløpig ikke behandlet. Og tiltaket vil uansett ikke bidra vesentlig i forhold til den nå pågående skadesituasjonen. Det vektlegges at områdene med påviste skader er utenfor forvaltningsområdene. Og vi mener det ikke finnes andre forebyggende virkemidler som bør utprøves før forsøk på felling av skadegjørende gaupe.

Bruk av snøskuter

Fylkesmannen finner grunnlag for å dispensere i forhold til forbudene i viltlovens § 21 c om bruk av motordrevet fremkomstmiddel under jakt- for lokalisering av vilt. Snøscooteren skal kun benyttes for utplassering av fellingspersonell og for å ringe inn et område hvor gaupa har tilhold. Fylkesmannen presiserer at det ikke er anledning til å løse skudd på eller over offentlig vei eller jernbane, ei heller å løsne skudd fra snøscooteren/annet motorkjøretøy. Deler av fellingsområdet er i Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark og naturreservater der Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet. Motorisert ferdsel i forbindelse med fellingsforsøket i nasjonalparken og naturreservatene må avklares med nasjonalparkforvalter Steinar Bach.

Konklusjon

Skadefelling skal være et begrenset virkemiddel for å ta ut ett bestemt skadevoldende individ av rovdyr. En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. Det er påvist skader på flere kanter av distriktet etter nyttår, og det kan se ut som det er flere ulike individer av gaupe som forvolder skade i distriktet. Fylkesmannen knytter sin innvilgelse av søknaden om

skadefellingstillatelse på 1 gaupe til rovviltforskriften § 9, skadenes omfang og utvikling, samt potensialet for fremtidige skader. Fellingsforsøket bør rettes mot områdene der en har konsentrasjoner av påviste skader.

Fylkesmannens vedtak

Ut fra vurderingene ovenfor, vedtak om betingede tillatelser fra Miljødirektoratet av 16.02.2018 og med hjemmel *lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9 jf. §§ 1 og 6, gir Fylkesmannen i Trøndelag skadefellingstillatelse på 1 (ei) gaupe til Låarte Sijte for deler av Grong, Snåsa og Lierne kommuner under følgende forutsetninger:*

1. Fellingstillatelsen gjelder fra onsdag 21. februar 2018 kl. 13:30 til og med mandag den 28. februar 2018.
2. Tillatelsen gjelder innenfor grensene til Låarte sijte / Luru reinbeitedistrikt i Grong, Snåsa og Lierne kommuner.
3. Skadefellingstillatelsen gis til Låarte Sijte, og Bengt Mattias Jåma oppnevnes som fellingsleder og har følgelig ansvaret for selve fellingsforsøket. Alle som deltar på fellingsforsøket skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Vi legger til grunn at samme fellingslag som ble benyttet ved tillatelse gitt 15.2.2018 benyttes også nå. Sist oppdatert i e-post 18.2.2018. Eventuelle endringer i sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Fylkesmannen i Trøndelag, før fellingsforsøk iverksettes.
4. Ved felling av gaupe skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for kvotejakt på gaupe.
5. Felling eller forsøk på felling av gaupe skal omgående meldes til Fylkesmannen i Trøndelag på telefon 930 60 221. Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for fellingen, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen krever det.
6. Fellingslaget kan søke om dekning for direkte og dokumenterte kostnader med fellingsforsøket, begrenset oppad til kr 30 000,-.
7. Den/de som sårer gaupe under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet gaupa. Fylkesmannen i Trøndelag og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet.
8. Gaupe som blir felt på denne tillatelsen er Viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt gaupe uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet.
9. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved fellingen som kan medføre politietterforskning, er fellingsleder ansvarlig for at felt

gaupe ivaretas og handteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr (<http://nidaros.nina.no>).

Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning, skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Fylkesmannen og politiet skal da underrettes snarest.

10. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
11. Fylkesmannen i Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Harald Høydal (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Kjell Vidar Seljevoll
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Grong kommune	Postboks 162	7871 GRONG
Lierne kommune	Heggvollveien 6	7882 NORDLI
Trøndelag politidistrikt	Postboks 2475 Torgarden	7005 TRONDHEIM
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485 TRONDHEIM
Snåsa kommune / Snåasen Tjelle	Sentrum	7760 SNÅSA
Blåfjella / Skjækerfjella - Lierne	Postboks 2600	7734 STEINKJER
nasjonalparkstyre		
Rovviltnemnda i region 6	her	